

GAZETA KRAKOWSKA

N^{RO} 49.

Z KRAKOWA DNIA 19 CZERWCA 1816 Roku WĘ SZRODĘ.

Na dniu 7 tego miesiąca przybył do tutejszey Stolicy JW. JX. Wronicz, Biskup Krakowski, a na dniu 9 odprawił uroczysty wiadz do Katedry swojej następującym porządkiem:

O godzinie 8mej z rana JW. Pasterz w towarzystwie dwóch Prałatow z Grona Przeswietney Kapituły Krakowskiej delegowanych udał się z pałacu swojego do Kościoła Archiprezbiteralnego Panny Maryi, gdzie przy wstępie do tey Starożytney Świątyni przez W. Wytyszkiewicza na czele Rady Muncypalney, a w samym Kościele przez W. JX. Łancuckiego, Prałata Archiprezbitera, uprzejmie powitany, słuchał Mszy Stey, po której, ubrany w Biskupie Kościelne aparaty, w asystencyi JJWW. JXX. Tomasza Nowińskiego, Infułata Miechowskiego, i Warwrynca Drzewieckiego, Opata Andrzejowskiego, pontyfikalnie ubranych, poprzedzony Kapitułą i całym ogółem licznego Duchowieństwa, tak Świeckiego iako i Zakonnego na ten Akt Świetny zgromadzonego, otoczony mnóstwem radosnego ludu, i przy paradzie woyskowej przea

W. Gordona Komendanta Milicyi dowodzoney, w sposobie obrządkowey Processyi udał się do Kościoła Katedralnego. Tam JW. Pasterz na wstępie do Kościoła w Imieniu Senatu przez JJWW. Grodzickiego i Michałowskiego Senatorow powitany, potem od Duchowieństwa przed Grób S. Stanisława, Biskupa Krakowskiego, i Męczennika, zaprowadzony, należytą cześć Świętym Zwłokom tego dostojnego Poprzednika naszego oddawszy, udał się do Kaplicy na Modlitwę, siebie i Owczarnię swojemu Pasterstwu powierzoną polecając Opiece Pana Zastępow. Poczem zasiadł Stolicę Biskupią, i tam na czele Kapituły powitany był przez Dziekana Oney JW. JX. Skorkowskiego, medalem zasługi zaszczyconego Sędziego Pokoju, który Starożytną świetność tey Katedry i znakomitych Jey Biskupow wymownie wywiolszy, Duchowieństwo całe Nowego Pasterza Rządowi polecał. Na co JW. Biskup odpowiadając, przebiegłszy świetosć i ważnosć obowiązkow powołania Duchownego, zachęcał w szczególności Rządcow Parafiy do Oycowskiej

czułości i opieki nad ludem wiejskim, którego stan obecny tylo klęskami dotknięty, i dzielnego ratunku, i pociech Religijnych, i stosownego oświecenia wymaga. Zwracając potem J.Wny Pasterz głos swoy do całego ogółu Owczarni, i w dogorewających pamiątkach tey starożytney Stolicy przypominając słuchaczom swoim pobożność i stawę pierwszych Oney fundownikow, do naśladowania Jch cnot i Ducha zagrzewał. Głos ten prawdziwie Pasterski, pełen mocy, ducha i naysiękniejszey wymowy, wszystkich przytomnych zajął, a smakujących w przytoczonych prawdach szlachetnym czuciem i rozrzewnieniem napełnił. Następnie po obrządkowem pocałowaniu przez Duchowieństwo Ręki Pasterskiej, sprawował Biskupim obrządkiem J.W. Pasterz Ofiarę Mszy S. po której w imieniu S. Stolicy Apostolskiej nadawszy wszystkim przytomnym godnie do tego przygotowanym odpust zupełny, utroczyście Owczarni swoiey pobłogosławił. Obchod ten znakomity zaszczytli przytomnością swoią J.W.W. Naysiękniejszych Trzech Dworow Pełnomocni Kommissarze, Władze Rządowe i miejscowe, Magistratury, którym oświadczając wdzięczność i Uszanowanie J.W. Biskup, zaprosił przytomnych na obiad w Domu swoim na osob 200 przygotowany, w ciągu którego sam wniósł Toast Naysiękniejszych Trzech Monarchow jako Tworcow i dobroczynnych Opiekunow Wolnego i Niepodległego Miasta Krakowa, a następnie J.W.W. Pełnomocnych Jch Kommissarzy, Senatu i Władz Rządowych.

Na przybycie do Krakowa J.W. Jm. Xiędza Woronicza, Biskupa Krakowskiego, Kawalera Orderu S. Stanisława dnia 950 Czerwca 1816 roku.

O! chwilo dla nas życzliwa,

O! dniu z dni naszych wstawiony,

Żądany Gość nam przybywa,

Gość od dawna upragniony!

Ten, co w Kościele, w Narodzie,

Przez cnoty, prace, usily,

W każdym powołań zawodzie,

BOGU, OYCZYZNIE jest miły!

O Niem to, o Niem ow zmierza

Głos ust Proroka Pańskiego,

" Co Was paść będzie Pasterza

" Dam wam podług serca mego.

Witayże przepowiedziany!

Ziszczay nadzieie ztąd wzięte!

Tu wszystkie niosąc hold Stany,

Bo wszystkie czcią Twą przeięte.

Godną Cię zasiądz Stolicę,

Z nią bierz ciąg trudów nie zmieray,

Wznies poświęconą Prawicę,

I pobłogosław Lud wierny!

Niech Krzyża Twego użycie,

Da mu byt pociech prawdziwy,

A Sam przez naydłuższe życie,

Bądź jego szczęściem szczęśliwy!

Erazm Komar.

Z Warszawy d. 11 Czerwca.

W Imieniu Naysiękniejszego

A L E X A N D R A I

Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego

&c. &c. &c.

Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Dopełniając artykułu 6 Statutu organicznego o reprezentacyi narodowej, w celu zaprowadzenia ksiąg obywatelskich, po wysłuchaniu zdania Rady Stanu, stawiamy, co następuje:

Art. 1. Władze Administracyjne Woiewodzkie sporządzą bezzwłocznie, podług wydać się mającego przez Kommissyą Spraw Wewnętrznych rozporządzenia i Schematu, spis osób zamieszkałych w powiatach i okręgach Gminnych, które stosownie do artykułu 3, 4, 8, i 10 Statutu organicznego o reprezentacyi narodowej, używają praw obywatelstwa, i takowe spisy Radom Woiewodzkiem przesła.

Art. 2. Też Władze przesła Radom Woiewodzkiem księgi obywatelskie i spisy głosujących, za Rządu Xięstwa Warszawskiego ułożone, jako mające służyć tymże Radom za dowod i objaśnienie podań, któreby na mocy artt 3 i 8 Statutu organicznego o reprezentacyi narodowej czynione były.

Art. 3. Kommissya Spraw Wewnętrznych i Kommissya obrządkow Religijnych i Oświecenia, w dopełnieniu artykuły 133 Konstytucyi, przesła tymże Radom spisy osób, w tymże artykule wyszczególnionych, w celu umieszczenia ich w właściwej księdze obywatelskiej, jeżeli ich artykuł 8 od niej nie wyłącza.

Art. 4. Spisy powyżey wzmiankowane nie przeszkadzają nikomu podać się imiennie do Rady Woiewodzkiej, stosownie do art. 7 Statutu organicznego o reprezentacyi narodowej.

Art. 5. Rada Woiewodzka, za wezwaniem Kommissyi Spraw wewnętrznych, w oznaczonym czasie i komplecie zgromadzona, obwieści mieszkańcom, i przez ciąg dni 30 od dnia pierwszego posiedzenia odbierać będzie podania, i trudnić się układaniem ksiąg obywatelskich. Po upłynionych dniach trzydziestu już na ten rok podań przyjmować nie będzie.

Art. 6. Następnie ze spisow i podań szczególnych, wyłączwszy tych, którzy według brzmienia art 11 Statutu organicznego o reprezentacyi narodowej prawo obywatelstwa utracili, tudzież zapisawszy na osobney liście tych, dla których prawo obywatelstwa jest w zawieszeniu, z pozostałych osób układa dwoiste księgi obywatelskie, to jest: osobne dla każdego z Powiatow, osobne dla każdego Okręgu gminnego, stosując się ściśle do art. 128, 132 i 133. Ustawy Konstytucyjney, tudzież art. 6, 21, 24, 25 i 26 Statutu wyżej wyrażonego.

Art. 7. W księgach powyższych obywatelskich, tak powiatowych, jako też okręgow gminnych, w osobney rubryce oznaczonemi zostaną mający prawo głosowania na Sejmikach i Zgromadzeniach, a to stosownie do artykułu 127, 132 i 133 Ustawy Konstytucyjney, tudzież art. 18 Statutu organicznego o reprezentacyi narodowej.

Art. 8. Po ułożeniu w ten sposób ksiąg obywatelskich, *respectively* każdego powiatu i okręgu gminnego, dozwolono będzie przez dni 30 każdemu mieszkańcowi przeyrzeć też księgi, i w razie dostrzeżonych uchybień podać swoje przełożenie do Rady Woiewodzkiej. Uciążeni iey odpowiedzialnością odwołują się do Senatu, stosownie do art. 117 Konstytucyi, i 16 Statutu organicznego.

Art. 9. Po upłynieniu powyższego terminu, i zatwierdzeniu wszelkich sporow, Rady Woiewodzkie przedstawiają księgi obywatelskie powiatowe i okręgow gminnych przez pośrednictwo Kommissyi Spraw wewnętrznych i Policyi Senatowi, któremu poleczone jest sprawdzenie, i zwrocenie

nych przez wspomnianą Kommissyą Radom Woiewodzkiem.

Art. 10. Rady Woiewodzkie z potwierdzonych przez Senat ksiąg obywatelskich, tak powiatowych, iako też okręgów gminnych, czynią wyciągi czyli spisy mających prawo głosowania, i stwierdziwszy one podpisami kompletu, Kommissyom Woiewodzkiem udzielają.

Art. 11. Kto raz w pisany został w księgę obywatelską potwierdzoną przez Senat, i zyskał prawo głosowania na Seymiku lub zgromadzeniu gminnem, nie może go utracić, chyba z przyczyny prawem oznaczoney.

Art. 12. W miarę nabywania prawa obywatelskiego i praw politycznych, wolno każdemu podawać się przez właściwego Woyta i Burmistrza, lub też bezpośrednio, do Rad Woiewodzkich, aby zostać umieszczonym w właściwey księdze obywatelskiej.

Art. 13. O wszelkich wydarzeniach, z powodu zawieszenia i utracenia praw obywatelstwa, zawieszenia i utracenia praw politycznych, lub z powodu nabywania onych, Rady Woiewodzkie poprzedniczo stanowią, i Senatowi przez Kommissyą Spraw wewnętrznych donoszą, a w miarę zapadłych decyzyy Senatu, zmiany w księgach i wyciągach czynić są obowiązane.

Art. 14. Nikt nie może być w kilku księgach obywatelskich umieszczonym. Posiadający własności gruntowe lub mieyskie w różnych Woiewodztwach, Powiatach i okręgach gminnych, wybrać sobie powinni w iednym z nich zamieszkanie, i tam tylko podać się, lub podanemi, a następnie zapisanemi być do księgi obywatelskiej

mogą.

Art. 15. Dopełnienie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, Kommissyom Rządowym Oświecenia Publicznego i Wyznań Religijnych, Sprawiedliwości, Spraw wewnętrznych, oraz Przychodow i Skarbu, w czem do którey należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyney dnia 7 Maia 1816 r.

(Pod.) *Zajczek.*

(Podp.) Minister Spraw Wewnętrznych i Policji *T. Mostowski.*

Radca Sekretarz Stanu

Jenerał Brygady

(Podpisano) *Kossecki.*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekr: Stanu, Jen: Bry:

(Podpis:) *Kossecki.*

Zgodno z wypisem: Minister

Zastępca Ministra Sprawiedliwości

Walenty Sobolewski.

Dzień ogłoszenia d. 13 Czerwca 1816 r.

Z Londynu d. 31 Maia.

Naradzenia niższej izby parlamentu d. 23 b. m. były wielkiej wagi. Minister P. Wellesley Pole przyniósł bowiem od Xcia Rejenta następujące poselstwo:

” W imieniu i ze strony N. Króla przeczytaie Xże Rejent za rzecz przyjemną uwiadomić izbę niższą, że zwróciwszy uwagę na niedostatek srebrney monety, rozkazał dla zaradzenia temu niedostatkowi bić nową srebrną monetę. Xże Rejent pochlebia sobie, iż izba przedsięwzięmie z swey strony dogodnie do tego ważnego celu środki. „

P. Rose zdał w imieniu wydziału sprawę o stanie ubostwa i żebractwa w

W. Brytanii. Sprawa ta nim będzie roztrząsana ma być wydrukowaną. Nie wszyscy żebrzący do iedney należą klasy; znajdują się pomiędzy niemi proźniacy żebrzący z professyi, i zlorzczący niedaiącym im iatmużny. Do 2giey klasy należą inwalidzi w Chelsea i Greenwich, którzy nie mieszkają w szpitalach, ale rocznie po 18 f. szt. (108 tal. pobierają; wielu z nich udaje się na żebraczkę, chociaż przy niewielkiej pracy mogliby na pożywienie zarobić. Jinni żebrzą z prawdziwey potrzeby, nie mając nigdzie przytulku i pożywienia. Takich żebraków skupiono w części Londynu Mary-le Bone w ciasney uliczce, nie mającey iak 24 chat 700, po 20 do 30 w iedney izdepce. Dzieci od 2 do 10 lat snują się żebrzące po ulicach, które często rodzice, a czasem i obcy do tego najmują i zaprawiają. Widzieć często można kobiety chodzące zblizniętami na rękach po ulicach, które nigdy nie rosną, bo je zawsze za mnieysze zamieniają. Od 2 do 3 lat więcey karać musiano dzieci za oszukaństwa i kradzież niżeli dawniey. Jako środek do zapobieżenia tem coraz bardziej zwiększającym się zdrożnościom, proponowane jest założenie szkół morskich na stojących na Tamizie woiennych okrętach. Parlament ma ten środek roztrząsnąć. Wydział roztrząsnął i uznał za dogodne dotychczasowe ustawy względem żebractwa. Ustawa tylko przeciw włoczęgom nie zdała mu się być dostateczną, gdyż zaleca urzędom uważać ich iako żebraków.

P. Smith żądał wczoray w niższej izbie wyznaczenia kommissyi do roztrząśnienia nadużyciow, które wkradły się do sądu skarbowego, a mianowicie mocy,

iaka nadana została dłużnikom koronnym względem ich dłużnikow. Żądanie iego zostało iednak 65 przeciw 56 głosow odrzucone.

Z powodu pokazania się znowu w parlamencie znanego Burdetta dali obieracze Wesmirsterscy wieiką ucztę, podczas której iego i Lorda Cochrane, który w roku 1813 wyratował Xcia Reienta z niebezpiecznego upadku, a później z więzienia uciekł, do którego wtracony został za spekulacyą papierami rządowemi i za rozsianie fałszywey wieści, naybardziej wychwalano.

Xiężna Wallii odpłynęła właśnie w ten czas z Tunis, gdy Lord Exmouth dopływał z swoją wyprawą pod Trypolis. Dey był dla niej bardzo grzeczny i odprowadził ją aż na okręt. Niewiadomo dokąd popłynęła, ale domyślają się, iż chce Egipt zwiedzić.

P. Brougham protestował się przeciw zakupieniu zbioru Atenskich starożytności od Elgina, mowiąc: "W ten czas gdy poddani W. Brytanii krzyczą o chleb, chcecież im dać kamienie? Gdy ustały fabryki w Birmingham, chcecież bawić się kawałkami marmuru? Gdy ogrodnicy w Isleworth, chłopci w Ely od Stycznia nie mają czem żyć, wy chcecie 35,000 f. szt. oknem wyrzucić, za które 35,000 poczciwych rzemieślnikow mogłoby mieć 20 dobrych obiadow. "

Nieiaki P. Atkinson przy Morpeth utracił podczas hurzy przeszley zimy 7000 owiec z swojego stada.

Na kapitule orderu podwiązkowego d. 23 Xże Koburgski odtrzymał od Xcia Reienta order podwiązkowy, a wprzod dostał już był kąpielny.

Niedawno umarł w Anglii ostatni potomek sławnego Newtona, i cały swoy majątek odkazał towarzystwu umiejętności

Z Paryża d. 31 Maja.

Wczoray pojechał Król do St. Germain dla obejrzenia stojących tam dwóch kompanij gwardyi swoiey.

Arcybiskup Reimsu da ślub Xciu Perry — Nie prawdzi się pogłoska, iakoby Lord Whitworth zastąpić miał P. Stuarta w poselstwie Angielskiem przy naszym Dworze.

Król wydał rozporządzenie, mocą którego zabrane na skarb dobra familii Bonapartego, podzielone bydź mają pomiędzy wojskowych, którzy za powrotem przywłaszczytela za Bróła walczyli i kalectwa ponieśli, tudzież pomiędzy osoby, które do nadzwyczajnych dobr w 4, 5 i 6-klassie prawo mają. Wsparcie to dane im ma bydź w miarę ich potrzeb.

Gdy Didier do Grenoble przywieziony został, musiano straż powiększyć, a żeby go lud nie zamordował. Przed wybuchnieniem rokoszu iedził Didier do Niderlandow, a za powrotem bawił kilka dni w Paryżu. Doświadczał on rozmaitego stanu życia, a na końcu był wydawcą gazety *le Diligent*.

Od wybuchnienia rokoszu pod Grenoble zgromadzać się często mieli w Paryżu zagraniczni postowie i uradzie, iż w przypadku podobnegoż zdarzenia, zprzymierzone woyska ruszyć zaraz mają przeciw rokoszanom. — Dutand ieden z adjutantow Davousta, przeciw któremu wyszedł w Grenoble rozkaz aresztowania, został w Marsylii pochwycony. Wiśniacy okolic Grenoble, którzy należeli

do rokoszu, zostali na 5cio letn'e więzienie z lancuzkiem na karku skazanemi.

D. 28 b. m. zatrzymany został przy Montmartre woz z 1000 funtow prochu, które przeznaczone były na faiewerki, lecz miały bydź z rządowego magazynu wykradzione. Z tego 1000 zrobiono zaraz kilkanaście tysięcy i przeznaczono je na nowy spiszek. Ukrywający, sprzedający i przewożący ten proch, który pod udaniem za mąkę w workach po 35 funtow prowadzono, zostali aresztowanemi. Przed kilku dajami pochwycono także fuzye i pistolety, które w liakrze były prowadzone.

Teraz będzie także zaocznie sądzony Jen. Grouchy. Skazany w Strazburgu na śmierć Marsz. polny Gruyer, był w bitwie pod Waterloo ciężko raniony i przybrał za swoje 6 pokrewnych dzieci. — Onegdaj 58 letnia kobieta, żyjąca z wyrobku, mieniąca się bydź siostrą znanego podczas rewolucyi len. Hoche została na 9 miesięczne więzienie skazana za krzyczenie w d. 22 Kwietnia 1815 niech żyje Bonaparte.

Tutejszy trybunał handlowy rozstrzygnął teraz sprawę względem wexlow na 800,000 fr. które Napoleon Bonaparte w d. 21 Czerwca 1815 Domowi Barandon w Londynie sprzedał. Wexle te mają bydź rzeczonemu domu zapłacone, a Intendent listy cywilney, P. de la Bouillerie, który rozpoczął sprawę przeciw ważności tej sprzedarzy, ma zapłacić koszta sądowe.

W Werdun 3 wieyskie dziewczyny, które śpiewały buntownicze piosnki, zostały na 3 miesięczne więzienie i zapłacenie 50 fr. kary skazane. Uwięzienia za

podobne przestępstwa są tu niestety jeszcze ciągle w dziennym porządku.

Z Ankony piszą, iż człowiek pomieszanych zmysłów, udający się za Bonapartego, noszący na głowie paierową koronę z złotą blachą, wzięty został do domu obłąkanego umysłu ludzi w Awersa i tam miał teraz umrzeć.

W Villefranche bracia Vidal zostali za podniecanie do niespokojności uwięzionemi. Znaleziono u nich papiery cyframi pisane.

Posąg Henryka IV. kosztować będzie 400,000 fr. a dotąd nie zebrane ze składek iak 280,000. — W Warenn, gdzie Ludwik XVI. w ucieczce swojej zatrzymany został, stoi teraz popiersie terażniejszego Króla Ludwika XVIII. z napisem: Spes erat., „wszystkiem popiersiom Królewskiem, gdzie tylko znajdują się, musi przechodzące wojsko czynić honory wojskowe.

Teraz odbywa się sprawa Podporucznika Leblanc, który przeszył człowieka spadają krzyczącego niech żyje Król. — Zandarmerya w okolicach Paryża chwytą wiele osób, które iadą za zmyślonemi paszportami. — Zamek Tuilleries zamykany zawsze jest wcześniej wieczora, niżeli zwyczaj.

Od niższego Renu d. 2 Czerwca.

Wyszłe w Paryżu pismo podaje następujące wypadki rewolucyi Francuzkiej: Około 2500 osób podzieliły pomiędzy siebie przeszło 1000 mill. fr. dochodu krajowego, i przyczyniły się do roztrwonienia więcey iak za 7000 mill. dóbr narodowych, bez najmniejszego spłacenia wierzycielow emigrantow. Stracono 7 mill. mieszkańcow Francuzkich, z których sam Bo-

naparte wystawił na śmierć 5 1/2 mill. Tenże przez przeciąg 15to letniego panowania swojego wybrał z pierwszemi swoiemi pomocnikami 944 mill. fr. Wszystkiego tego nieszczęścia był przyczyną nie dobor w dochodach w roku 1787 o 55 mill. fr.

Pismo „Zbiegły karzeł żółty „, zapowiadając 4ty swoy Nmer, nie obiecuie wydać go w Bruxelli, ale zapewnia swoich prenumerantow, iż na tem nie stracą,

Z Madrytu d. 15 Maia.

Pomimo rozsiatych wieści przez Angielskie i Amerykańskie gazety o położeniu woysk Królewskich w naszych osadach, nie wątpimy wcale o szczęśliwym wypadku ich usiłowań. Calleja utrzymuje się w stolicy Meksyku; Peruela zwyciężyła w Peru, a Morillo uwiecznił się wzięciem Kartageny. Zagraniczne gazety powinnyby wziąć za wzor nasze, które poty milczą, poki nie są wstanie donieść co urzędownie, i nigdy jeszcze nie miały zarzutu kłamstwa, chociaż się z swoiemi doniesieniami opóźniły. Powiedzieć zaś bez przesady można, że interessa nasze w Ameryce pomyślnie idą.

Herszt rokoszanow Meksykańskich, X. Morellos, który w bitwie d. 9 Listopada pod Antargo był poymany, został naprzod z duchowieństwa wyzuty, potem pod sąd świecki oddany.

Król pozwolił bratu swemu, Infantowi Don Carlos, przyjąć opiekę nad wydziałem medycznym. J. K. Mość przyjął plan lotteryi na sposob Angielski, i wyznaczył kommissarzy, którzy udadzą się do Paryża, dla obrachowania pretensyy Hiszpanii do Francyi z powodu ostatniej

woyny.

Oczekiwane zaślubienie Króla i jego brata znowu się odwlekło; mówią, że dla choroby Xiężny Rejentowej Portugalskiej narzeczona iey córki nie mogły do Europy odplynąć.

Grandowie Hiszpańscy opłacali dawniej znaczne summy do skarbu Królewskiego za ten przywilej. Zniesiony ten podatek ma znowu być przywrocony; ale od duchowieństwa, iakkolwiek w niedostatku skarb zostaje, oświadczył Król, iż tylko dobrowolne dary przyjmować będzie.

Od brzegow Menu d. 4 Czerwca.

Jeszcze z pewnością wiedzieć nie można, kiedy się seym ligi Niemieckiej rozpocznie, gdyż ukończone najpierw być muszą układy o granice, a względem uposażenia Xcia Eugeniusza Beauharnois zdaje się największą zachodzić trudność.

Rada stanu Neufszatelska mianowała Jen. Prokuratora Rougemont kommissarzem do oznaczenia granic z Francją. Ze strony Austriackiej mianowani już także są kommissarze do oznaczenia granic między Niemcami i Francją. Mowią, iż i kommissarz Bawarski będzie do tej pracy należał.

W celu przeszkodzenia ile możności wynoszeniu się do Ameryki, postanowił rząd kantonu Appenzell nie wydawać żadnemu z swoich mieszkańców paszportu. Nad 18,000 woyska, które Szwajcaryą daie na żółd Francuzki, mieć będzie Monsieur (brat Królewski) naczelne dowodz-

two. Jedno z pism Szwajcarskich mniema, iż przykre stosunki, a przykrzejsze iesecze widoki względem handlu Szwajcaryi z Francją nie iednego jeszcze Szwajcara z różnych kantonow nakłonią do wyniesienia się do Ameryki. Zadne Niemieckie i Szwajcarskie rękodziela nie są do Francyi wpuszczane, tak iż zupełnie handel i fabryki ustały. Mowią iednak, iż płotna Niemieckie i Szwajcarskie mają w Hiszpanii pierwszeństwo przed Angielskimi i Irlandskimi, i wielu kupcow odnawia dawne związki z Hiszpanią. — Rada miasta Lauzany ofiarowała iednomyslnością Hr. Capo d'Istrya prawo obywatelstwa. — Wielka rada Kantonu Wodzkiego uchwaliła Fryderykowi Cesarowi de la Harpe, niegdyś nauczycielowi Cesarza Alexandra, adress podziękowania za jego interessowanie się za tem kantonem, jego oyczyzną. — Pod wsią Esclangon, w niższych Alpach, oberwała się góra, zasypała niewielką dolinę, a na niej kilka domow i kościoł farny.

Prefekt niższej Alzacyi wydał surowe rozporządzenie przeciw Cyganom, którzy tam potajemnie wchodzą i rozmaitych dopuszczają się zbrodni.

P. Kotzebue powstaie mocno przeciwi przesadzonem pochwałom Karola XII. "Bohater ten (mowi) nie był iak tylko Bonapartem w swoim czasie. Gdyby Karol nie był tak bardzo i nieskończenie chwalonym, kto wie czyby Bonaparte był tem, czem się niestety zrobił."

Przy zaczenaiącey się prenumeracie na Gazetę Krakowską od 1go Lipca r. b. uprasza Redakcyja, aby życzący ją trzymać raczyli się wcześniej zgłaszać.

DODATEK

DO N^{ro} 49.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 19. CZERWCA 1816 Roku WE SZRODĘ.

My Prezes i Senatorowie, Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Zważywszy, iż przez zaprowadzenie nowego w kraini Wolnego Miasta Krakowa Sądownictwa, i onego w dniu 8mym b.m. przez Wysoką Komisją Organizacyjną od trzech Najjaśniejszych Dworów ustanowioną, Installowanie, iest Epoką, od której ma bydź używanie stępla w czynnościach Sądowych zaprowadzonym, artykułem 1wszym Postanowienia Naszego z dnia 23 Grudnia 1815 ogłoszonego, w przedmiocie pobierania w tym kraini opłaty Stęplowej, podług przepisow Uchwały Seymu byłego Xięstwa Warszawskiego, z dnia 23 Grudnia 1811 roku, zastrzeżona już nadeszła. — Zważywszy, iż zaprowadzenie formalnej Administracyi Stępla, wedle przepisow utrzymaney przez Nas temczasowo Ustawy Seymu Xięstwa Warszawskiego, byłoby dla Skarbu Miasta Wolnego Krakowa za kosztownym, nie mogąc zwłaszcza przewidzieć wiaki sposób Zgromadzeniu Reprezentantow z mocy Konstytucyi w miesiącu Grudniu r. b. zebrać się mającemu, będzie się podobało podatek Stęplowy i onego Administracyą urządzić. Dopelniając rzeczonogo postanowienia, pozwalającogo w artykule szwartym zapisywania przez Poborcow na papierze niestęplowanym świadectw złożoney opłaty stęplowej, dopoki temczasowa Administracya i znaki właściciwey cechy oznaczonemi nie będą: Postanowiliśmy i stanowimy, co następuje:

Artykuł 1. Będzie zrobiony Stępel z Herbem Wolnego Miasta Krakowa, którym oznaczac się ma papier do czynności, opłacie stęplowej podlegających przeznaczony.

Art. 2. Senat deleguje dwóch Członkow, to iest: Senatorow Michłowskiiego i Linnowskiiego, którzy upoważnionemi zostają do wyciśnienia tegoż Stępla i zapisywania na każdym arkuszu papieru prostego, do iakiego rodzaju Stęple i iakiey ceny ma należeć?

Art. 3. Oznaczony tym sposobem stęplowy papier wszystkich cen i gatunkow, Uchwała Seymu Xięstwa Warszawskiego, z dnia 23 Grudnia 1811 roku postanowionych, złożonym będzie z stosowną konsygnacyą w kassie Głowney Wolnego Miasta Krakowa, na który Kassyer wyda Delegowanym Senatorom świadectwo odbiera z wyrażeniem: za iaką summę, iakiego gatunku papieru od nich odbiera.

Art. 4. Papier ten tak złożony będzie wydawany dla wszystkich Władz Administracyynych i Sądowych kraini Wolnego Miasta Krakowa za Kwitami Osób od rzeczonych Władz do tego upoważnionych z warunkiem, zapłacenia przypadającey za to kwoty, która należytość może im bydź kredytowana, nie, dłużoy iednak, iak od kwartalu do kwartalu, sżeby Rachunki i wynikająca ztąd percepta porządnie w Reiestrach kassowych prowadzona bydź mogly.

W przeszłym Numerze Gazety trzeba czytać całe zaśmienie trwało pół czwartoy godziny, zamiast pół trzeci godziny.

Art. 5. Stronami prywatnym dostarczać będą papieru stęplowego potrzebney ceny. Dystrybutorowie do tego od Senatu upoważnieni, którzy o stosowne konsensa upraszają winni będą. Dystrybutorom jednakże takowym nie może być wydawanym papier z kassy Główney, iak tylko za gotowe pieniądze lub za pewną teyże kassie złożony się mającą, a przez wydział dochodow publicznych za dostateczną uznaną kaucyą, którym procent artykułem 7mym Dekretu Nayias. Króla Imć Saskiego z dnia 14 Lutego 1812 r. wydanego po cztery od sta wartości sprzedanego papieru zapewnia się.

Art. 6. Zaprowadzenie tego porządku rozpocznie się z dniem pierwszym Lipca roku bieżącego; aż do tey zaś Epoki Uchwałą Senatu w dniu 23 Grudnia 1815 roku ogłoszona jest dla wszystkich Władz Administracyynych, Sądowych i Policzynych kraju tuteyszego temczasowo obowiązująca i w swojej mocy pozostaje, dopoki Władzy Prawodawczyey nie będzie się podobąło inaczej postanowić. — Naczelnicy przeto Władz Sądowniczych świeżo zaprowadzonych mają wyznaczyć Poborców artykułem 4tym namienioney Uchwały opisanych i tym porządne Reiestra, aż do dnia pierwszego Lipca r. b. prowadzić rozkaza. Podobnież Reiestra osoby do przyymowania Aktów dobrej weli upoważnione Urzędnicy Cywilni, Konserwator Hipoteki iako też Woyci, Gmiinni prowadzić będą, za co onym procent artykułem dopiero wspomnionym oznaczony zapewnia się. Ogłoszenie niniejszego Postanowienia i wykonanie wczem do kogo należy zalecamy. — Działo się na Posiedzeniu Senatu dnia dziesiątego Czerwca Tysiąc ośmset szesnastego roku,

Wolzicki P. S.

Misroszewski Sekr. Jen. Sen.

Wolff B. S. D.

Trybunał I. Instancyi, Wolnego niepodległego i ściśle neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Chcąc porządek pewny w prowadzeniu Spraw i ich śpiesznem odśądzeniu ustanowić, uchwalił co następuje:

1. Dzień Poniedziałkowy przeznaczony jest na przedmioty Ekonomiczne. — w Wtorki sadzone będą sprawy Cywile. — w Srody sprawy Handlowe. — w Czwartki sprawy Cywilne. — w Piątki sprawy Handlowe. — w Soboty sprawy Kryminalne i Poprawcze, a to w obydwóch Wdziałach swego Trybunału.

2. Iż dla decyzyi przedmiotow, przed-inkwizycyjnych w sprawach Kryminalnych i poprawczych, niemniej wszelkich decyzyi tyczących się instrukcyi spraw tego gatunku, osobny wydział będzie swoje posiedzenia miewał trzy razy na tydzień, w poniedziałki, środy i piątki od godziny trzeciej po południu.

3. Iż mimo wyznaczonych dni dla każdego rodzaju spraw w przypadkach z wólki niedopuszczających, takowe nawet każdego dnia z oznaczonego terminu będą mogły być w prowadzone, nakoniec.

4. Iż Trybunał posiedzenia swoje punktualnie o godzinie dziewiątej ranney rozpoczynać będzie. — W Krakowie d. 15 Czerwca 1816.

Bernard Dwerński, Prezes.

Głuchowski, Sekretarz.

Z Peterzborga d. 10 Maja d. 1.

Wczoray zrana W. Xiążę Mikołay opuścił tuteyszą stolicę, udając się w przedsięwziętą podróż po Rossyi. Worszaku iego jest Jenerał Adjutant Cesarza Jegomości P. W. Goleniszew Kutuzow. Podróż ta, podług ułożonego ciągu drogi, odbywać się będzie przez Porchow i Wielkie Łuki do Witebska, a stamtąd do smoleńska, gdzie Wielki Xiążę zwiedzi oko-

lice pamiętne wypadkami 1812 roku. Dalsza podróż poydzie przez Mohilew i Czernihow do Kijowa, i t. d.

Z Rzymu d. 24 Maja.

Oyciec S. powrócił d. 21 z wieyskiego swojego mieszkania do stolicy. Tegoż dnia nadzwyczajny poseł Króla Francuzkiego, Hr. Blacas, przybył do Rzymu.

Pius VI niema ieszcze pomnika w kościele S. Piotra, chosiaż za życia iesz-

cze rozporządził, iaki ma mu bydź wystawiony. Jako szczególniejszy czciciel Apostołów Piotra i Pawła, chodził prawie codziennie modlić się klęczący nad ich grobem, i życzył sobie bydź w takiej samej postawie i ua tem mieyscu w murze wyobrażony. Z tem wszystkiem podupała przez okoliczności iego familii (Braschi) nie dopełniła dotąd iego życzenia.

Posąg Xiężny Pauliny Borghese przez Canowa zrobiony, stojący w pałacu Borghesow, nie każdemu jest pokazywany, ponieważ ta Xiężna wystawiona jest iako Wenera Anadyomeńska. Posąg ten mienią bydź naypiękniejszą robotą tego mistrza i wyszedł już w sztychu. Wysokiego stopnia podróżna Dama, gdy zapytała się Xiężny Pauliny: "Jak mogła tak się wyobrazić kazać," odebrała odpowiedź: "iż w izbie za nadto było gorąco.,"

Z Bruxelli d. 2 Czerwca.

Generałowie Francuzcy Excelman i Fressinet, którzy bawili tu długi czas, musieli się teraz oddalić.

Wychodzi tu także teraz gazeta w języku Angielskim pod tytułem: Kosmo-

lita. Jen. Piethen zlustrował d. 23 Maia pod St. Aubin przeszło 15,000 Prussakow.

D. 25 rzeczy Xcia Wellingtona odeszły z Cambray do Paryża, a sam miał d. 28 Maia tamże wyiechać. Teraz iedzie na zaslubiny Xcia Berry, ale zapewne do iesieni zabawi w tej stolicy, potem powroci do głównej swej kwatery i bawić się będzie polowaniem.

Kontyniens Saski pomnożony zosta przybytymi d. 24 i 25 Maia oddziałami do 5100 ludzi. Do Kale wysiadły, iak mowią, nowe z Anglii woyska.

Króloboycy Mailhe i Thuriot trudnią się w Leodyum patronstwem (pierwszem swoim powołaniem.)

Dnia 17 i 18 Czerwca 1816

!Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.	2.	3.	4.
Korzec	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
Pszeniczy	26 — 25	— 23	15 21	—
— Zyta	21 — 20	15 20	— 19	—
— Jęczmienia	21 — 20	— 19	— 18	—
— Owsa	13 — 12	15 11	15 11	10
— Jagiel	45 — 42	— 40	— 36	—
— Grochu	24 — 23	— 21	— 20	—
— Rzepaku	— —	— —	— —	—

D O N I E S I E N I A.

W Regulicach w Powiecie Krzeszowickim na dniu 24 Czerwca 1816 roku o godzinie 10tej ranney, rozpocznie się publiczna licytacja za gotową srebrną courant monetę rożnych ruchomości, iako to: bydła, koni, bryczek, wozow, rożnych naczyń mosiężnych, miedzianych, cynowych, blaszanych, &c. &c. bielizny, &c. Chęć kupna mającyw racza się w oznaczonym terminie i czasie znaydować. w Krakowie dnia 18 Czerwca 1816 roku.

Jan Nepomucen Franki, Komornik T. C. P. J. D. Kr.

Dobra Jaronowice w Powiecie Jędrzeiowskim Dopartamencie Krakowskim leżące Wgo. Jozefa Jordana dziedziczne są do sprzedania. — Zvezacz sobie nabyć takowe, o stanie dóbr tych, cenie szacunkowej i ianych kupna warunkach może się dowiedzieć u Wgo. Notaryusza Floryana Choyneckiego w Krakowie.

Dobra Lipsa, Jawor i Karsy w Departamencie Krakowskim, w Powiecie Szydłowskiem leżące, JW. Hrabi Stanisława Szaniawskiego dziedziczne są na sprzedarz. Zyczący sobie kupna dóbr tychże, każdego czasu zgłosić się mogą do tegoż JW. Hrabiego Szaniawskiego, mieszkającego tu w Krakowie w Dumu własnem przy ulicy Grodzkiej pod Nrem 180.

Pisarz Trybunału Izsey Instancyi wolnego niepodległego i ściśle neutralnego miasta Krakowa i tego okręgu podaie do wiadomości, iż Kamienica tu w Krakowie przy ulicy Mikołajskiej pod L. 631 stojąca w Gminie teraz 5 Miasta leżąca UUrr. Mikołaja i Maryanny Stępczyńskich Małżonków Obywateli i Kupców Miasta Wolno handlowego Krakowa dziedziczna (w której mieszkał J.P. Franciszek Storz, W. Antoni Himonowski R. S. K. W. Petronella Lichocka wdowa) przez publiczną licytacją sprzedana zostanie, a to na Instancyą JPP. Ignacego i Heleny Styrkowskich Małżonków Rzeźników i Obywateli Miasta Krakowa za nową bramą w Krakowie pod L. 986 zamieszkałych na zaspokoienie Złp. tysiąc jako pierwszej raty z Summy 7000 Złp. w dobrej Courant monecie z prowizją po 5 od 100 od dnia 11go Sierpnia 1815 r. poczynającą się niemniej kosztów przysądzonych i exekutnych.

Protokół zajęcia tey Kamienicy z mocy Wyroku Sądu Trybunału Handlowego Departamentow Krakowskiego i Radomskiego dnia 24 Sierpnia 1815 r. zaocznie w Izsey Instancyi z exekucją tymczasową pomimo Apeplacy i bez złożenia Kaucyi, tudzież bezwzględnie na Oppozycją wydanego, w dniu zaś 20 Września z. r. dłużnikom doręczonego i wezwaniu pod dniem 20 Października z. r. dłużnikom także doręczonem co do słowa wypisanego skutecznii Ur. Jan Kanty Kowalski Komornik T. C. P. I. D. K. dnia 9go Stycznia 1816 roku, kopie tak UUrr. Stępczyńskim jako też Ur. Ignacemu Rozdrayskiemu Sekretarzowi Muncypalności Miasta Krakowa pod niebytność W. Prezydenta i Ur. Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoju Powiatu i Miasta Krakowa Wydziału 1go dnia 9go Stycznia r. b. przez Józefa Sołwińskiego Woznego T. C. P. I. D. K. wręczone zostały. Tenże protokół zajęcia w Księgi hipoteczne Dep. Krak. dnia 7go Lutego r. b. Volomine I. w Księgę zajęcia i obwieszczeń Licytacji na karcie 310 pod L. 51 tudzież w Kancellaryi T. C. P. I. D. K. w podobną Księgę III. w dniu 20 t. m. i r. na karcie 90 pod L. 7 Księgi III. wciągnionym i wpisany jest.

Sprzedarz pomienoney Kamienicy imieniem JPP. Ignacego i Heleny Styrkowskich popierać będzie Ur. Onufry Męciński Patron tu w Krakowie przy ulicy Poselskiej pod L. 195 mieszkający. Publikacye warunkow sprzedarzy po uchyleniu Oppozycji UUrr. Stępczyńskich Wyrokiem 6go Kwietnia r. b. wydanym nastąpiły na Audyencyą T. C. P. I. D. K. w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod L. 106 posiedzenia swo odbywającego na dniu tegoż, zga 24go tegoż miesiąca i roku, zcia 14 Maia r. b. Przyędzone przygotowane w dniu 30 Maia r. b. na Osobę Ur. Wiktorowicza Patrona za Summę 14700 Zło. Pol. nastąpiło, termin zaś do stanowczej licytacji na dzień 17 Lipca r. b. wyznaczony jest, na którym życzący sobie kupna zaopatrzeni w Vadium 14 64 Zło. Pol. 13 groszy 1. Szel: w Domu Rządowym tu w Krakowie przy ulicy Grodzkiej pod L. 106 stojącym na drugim piętrze stawić się zechcą, gdzie naywięcej dającym taż kamienica według warunkow w Kancellaryi podpisanego (znaydujących się stanowczo przysądzoną zostanie. W Krakowie dnia 12 Czerwca 1816 r.

Kulczkowski.

Prezydent Miasta Wolnego Krakowa. Podaie do publiczney wiadomości, iż licytacya na zadzierżawienie trzechletnie Dóbr Mieyskich Dąbia, Piaskow, i Grzegórzek w dniu 25tym Czerwca r. b. o godzinie 10tej z rana w Biorze Prezydenta odbywać się będzie. — Cena fiskalna roczney Dzierżawy ustanowiona jest w kwocie Złp. 11167 gr. 10. — Każdy chęć mający licytowania, winien będzie złożyć Vadium 10tą Część Ceny fiskalney wynoszące. — Dalsze warunki odczytane zostaną przed zaczęciem się licytacji, prócz tego można takowe przyrzeć każdego czasu w Kalkulaturze Mieyskiej w Krakowie dnia 17 Czerwca 1816.

Za Prezydenta Grodzicki.

Rozdrayski Sekretarz.

Wies Jurkowice w Powiecie Staszewskim w pobliskości gościnea do Opatowa Staszowa Klimuntowa w glebie bardzo dobrej na W. Konstancyą z Zakrzeńskich Cynkowa Prawem Sukcesyi po Jey Synie Alexandrze Cynke spadła w Jey Possessyi zostająca jest do sprzedania. — Ktoby ją sobie życzył nabyć niech się uda do W. Cynkowej w Krakowie przy ulicy Swieckiej pod Liozbą 33a na drugim pięttrze mieszkającej.